

Lietuviškos spaudos lankose – dešimtmečiai

Kanados lietuvių kultūros draugija „Žiburiai“ ir lietuviškosios spaudos rėmėjai bei bičiuliai gruodžio 15 d. surengė ilgamečių *Tėviškės žiburių* redaktorių Česlovo Senkevičiaus ir Ramūnės Sakalaitės-Jonaitienės pagerbimo iškilmes. Po daugiau kaip dviejų dešimtmečių darbo lietuviškoje spaudoje abu spaudos veteranai atsiseikino su redaktorių pareigomis. Jie perduoda laikraščio redagavimo darbus į kitas rankas, pažadėję ir toliau likti nuoširdžiais bendradarbiais.

Šis vakaras puošnioje ir jaukioje Anapilio sodybos, parodų salėje tapo ir prisiminimų, ir padėkų, ir gražaus bendravimo švente. Susirinkusius pasveikino kultūros draugijos „Žiburiai“ valdybos pirmininkė Giedra Paulionienė, tolimesnę iškilmingo vakaro kalbų rikiuotę patikėjusi valdybos nari Aušrai Karkienei. Ji ir pristatė iškilmių svečius – Lietuvos garbės gen. konsulą Torontu Paulių Kurą ir jo žmoną Rasą, KLB pirmininkę Joaną Kuraitę-Lasienę, KLJS pirmininkę Skaidrą Puodžiūnaitę, abiejų parapijų dvasiškius, ir svarbiausia, – abiejų redaktorių šeimų narius, iš kurių jauniausiai – tik 3 mėnesiai.

Kanados lietuvių bendruomenės vardu valdybos pirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė padėkojo abiems redaktoriams už kantrybę ir kūrybiškumą, keletą dešimtmečių redaguojant *Tėviškės žiburius*.

Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė kalboje apie dviejų darbo dešimtmečių patirtį atskleidė ne tik savo literatūrinę, bet ir aktorinę prigimtį, vaizdingai pasakodama apie bendro darbo ir gautų pamokų atsiminimus. Ji taip pat priminė apie pokario dešimtmečius ir naująją DP kartą, atvykusią į Torontą iš karo nu-

(k) Iškilmių vakaro vedėja Aušra Karkienė, kalba gen. garbės konsulas P. Kuras; (d) ilgamečiai *Tėviškės žiburių* redaktoriai Česlovas Senkevičius ir Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė

patirtis, rašytojo meistriškumas pravertė, trumpinant ilgiausius rašinius, atkakliai vejamą iš jų svetimžodžius, ieškant jų pakeitimui vaizdingo lietuviško žodžio ar išsireiškimo. Skaitytojų dėkingumas ir dėmesys – tai didžiausia padėka už ilgus darbo dešimtmečius, per kuriuos išleista 1,500 *Tėviškės žiburių* numerių.

Apie Ramūnės Sakalaitės-Jonaitienės darbo spaudoje du dešimtmečius kalbėjo artima bičiulė Joana Kuraitė-Lasienė. Darbas redakcijoje prasidėjo, jau paauginus vaikus Liviją ir Tomą, tačiau prieš tai jau, tegul ir netiesiogiai, buvo tiesiamas kelias į lietuvišką spaudą. Jį pradėjo tėvelis Balys Sakalas, buvęs vienas iš aktyviausių šio dabar vienintelio Kanadoje lietuviško leidinio steigėjų ir rėmėjų, mama Salomėja Sakalienė

per Ramūnės redaktorinio darbo du dešimtmečius) reikia pridėti parengtus spaudai bendruomenės įvairių kultūrinių renginių ir dainų švenčių, parodų reklaminius leidinius. Nemažai valandų praleista, tvarkant redakcijos archyvą, muziejaus fondus.

Garbės gen. konsulas Paulius Kuras abiems redaktoriams padėkojo už ilgamečių darbą, redaguojant vienintelį Kanadoje lietuvišką laikraštį, puoselėjant taisyklingą lietuvių kalbą, išlaikant istorinę atmintį ir laikraščio puslapiuose atspindint daugiasluoksnį bendruomenės ir jos žmonių gyvenimą. Konsulas taip pat perskaitė ir įteikė redaktoriams Č. Senkevičiui ir R. Sakalaitėi-Jonaitienei Lietuvos ambasadoriaus Kanadoje Vyt. Žalio padėkos raštus už ilgamečių

Kalba KLB valdybos pirmininkė adv. Joana Kuraitė-Lasienė

atsilygino, perskaitydamas šiai progai skirtą savo eilėraščių.

Po iškilmingų sveikinimų buvo pristatyti darbus perimantys *Tėviškės žiburių* redaktoriai: jau 10-uosius metus savaitraštyje dirbanti Sigina Katkauskaitė ir naujoji jos padėjėja pedagogė lituanistė Rima Žemaitytė-De Iuliiis bei techninė redaktorė Akvilė Minkevičienė, tinklalapio www.tevzib.com redaktorė Andrea Benotaitė. Joms palinkėta ir toliau tęsti geriausias TŽ leidybos tradicijas.

Po Lietuvos kankinių parapijos klebono kun. Vyt. Staškevičiaus invokacijos vakaro dalyvius skania vakariene vaišino šeimininkė Janina Gurklienė, saldumynais – ir Irena Pečiulienė. Visi vakaro svečiai turėjo progos įrašyti savo

Dvi žiburietės – Giedra Paulionienė ir R. Sakalaitė-Jonaitienė, kultūros draugijos „Žiburiai“ pirmininkės – dabartinė ir buvusi. Ntr. dešinėje: red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, jos vyras Algis ir naujasis rūpestis – vaikaitė Tilija

vargintos Europos. Jie greitai suprato, kad lietuviškajai bendruomenei stiprinti reikalinga geras pagalbininkas, o kas gali geriau pasitarnauti, jei ne spauda? Tuometinė Montrealyje leidžiama *Nepriklausoma Lietuva* dėl savo nuostatų nepatenkino ateitininkų dvasia auklėtų visuomenininkų, tad ir buvo pasiryžta leisti savą katalikiškai kultūrai ir pasaulėžiūrai skirtą laikraštį. Pirmaisiais redaktoriais tapo žinomas istorikas Adolfas Šapoka, reikliai ir išmintingai keletą dešimtmečių redagavimo darbus tvarkė prelatas Pranas Gaida. Per tą laiką keitėsi redakcijos bendradarbiai, keitėsi ir pats laikraštis, išsaugodamas jo steigėjų pagrindines nuostatas – būti katalikiškos kultūros ir pasaulėžiūros sklaidos šaltiniu, bendruomenės vienytoju, o ne skaldytoju, lietuviškos kultūros ir kalbos ugdytoju. R. Jonaitienė pabrėžė, kokie svarbūs ir reikšmingi buvo darbo šalia talentingo redaktoriaus Č. Senkevičiaus dešimtmečiai. Skautų leidiniuose įgyta

– lietuvių kalbos mokytoja Maironio lietuviškoje mokykloje. Nors Ramūnė studijoms pasirinko prancūzų kalbą, tačiau lietuvių kultūra ir kalba, tradicijos, puoselėtos šeimoje, be abejonės, turėjo įtakos pasirinkimui. Tiesa, prieš tai dar buvo lietuviško teatro studija, lietuviški renginiai, kuriuose skambėjo Ramūnės sodrus balsas, skaitant poeziją ar pristatant programas. Ir pagaliau šiam darbui savotiškai paruošė veikla „Žiburių“ kultūros draugijoje. Redakcijoje, kur dirba tik keletas žmonių, nelengva apibrėžti pareigas, dirbama tai, kas reikia. Ir Ramūnei šalia redaktorės darbo, administracinių, viešųjų ryšių, teko rūpintis ir techniniais dalykais. Perėjus prie skaitmeninės laikraščio leidybos, teko ieškoti šiuolaikiškesnių techninių galimybių, naujų informacijos sklaidos kelių. Ir štai šiandien skaitmeniniai TŽ jau spalvoti, veikia ne tik tinklalapis, bet ir veidaknygė (*Facebook*). Daugiau kaip prieš 1,000 numerių TŽ (tiek jų išleista

Dabartinė „Tėviškės žiburių“ redakcija

kūrybinį darbą, leidžiant vienintelį Kanadoje lietuvišką laikraštį, nuoseklią katalikiškos kultūros ir lietuvių kultūros bei kalbos sklaidą, lietuvių istorinės atminties stiprinimą. Kultūros draugijos valdybos pirmininkė G. Paulionienė visų susirinkusiųjų vardu įteikė atminimo dovanas ir gėlių puokštes lietuviškos išsivijios spaudos veteranams. Netrukus savo gimtadienį sausio mėnesį minėsiančiam Č. Senkevičiui buvo sudainuota „Ilgiausių metų“, o rašytojas

palinkėjimus išeinantiems redaktoriams; jų būta įvairiausių: rašytojui Č. Senkevičiui palinkėta dar vienos knygos (ne veltui buvo dovanota amžinoji plunksna) apie sutiktus žmones, laiko permainas; naujas pareigas jau turi ir redaktorė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė – trijų mėnesių vaikaitei Tilijai (sūnaus Tomo ir Julijos dukrai) labai reikia močiutės dėmesio ir meilės, daug kitų atidėtų sumanymų.

S.K. Ntrs. K. Poškaus